

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 16/2021-57

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. januára 2021 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti FPD Media, a. s., Palisády 29/A, Bratislava, IČO 47 237 601, zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Havlátom, Rudnayovo námestie 1, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na rovnosť účastníkov súdneho konania podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava II č. k. 7 C 136/2006-486 z 29. januára 2020 a takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti FPD Media, a. s., p r i j í m a na ďalšie konanie v celom rozsahu.

2. O d k l a d á vykonateľnosť uznesenia Okresného súdu Bratislava II č. k. 7 C 136/2006-486 z 29. januára 2020 do právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci samej.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. apríla 2020 doručená ústavná sťažnosť FPD Media, a. s., Palisády 29/A, Bratislava, IČO 47 237 601 (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na rovnosť účastníkov súdneho konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 7 C 136/2006-486 z 29. januára 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka sa ako právna nástupkyňa stala sporovou stranou v postavení žalovanej v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 7 C 136/2006. V predmetom konaní si žalobca uplatnil z titulu ochrany osobnosti proti sťažovateľke ospravedlnenie a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 165 969,60 €, ako aj nárok na náhradu trov konania. Okresný súd rozsudkom z 13. októbra 2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 47/2011 zo 16. januára 2013 žalobe v časti náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 2 500 € vyhovel, vo zvyšnej časti žalobu zamietol s tým, že o trovách konania bude rozhodnuté až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

3. Po právoplatnom skončení konania vo veci samej okresný súd uznesením č. k. 7 C 136/2006-321 z 15. apríla 2013 rozhodol, že žalobcovi priznal proti sťažovateľke nárok na náhradu trov konania vo výške 10 129,55 € a nárok na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 1 881,53 €. Následne okresný súd doplnujúcim uznesením č. k. 7 C 136/2006-341 z 27. mája 2013 zaviazal sťažovateľku aj na náhradu trov konania štátu vo výške 847,27 €.

3.1 Sťažovateľka podala proti uzneseniu okresného súdu z 15. apríla 2013 odvolanie. Krajský súd uznesením č. k. 3 Co 101/2016-413 z 31. júla 2017 odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu z 15. apríla 2013, dopĺňujúce uznesenie okresného súdu z 27. mája 2013 a opravné uznesenie zo 7. januára 2014 zrušil s tým, že vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie v súlade s § 255 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“).

3.2 Okresný súd uznesením č. k. 7 C 136/2006-420 z 31. januára 2017 priznal žalobcovi proti sťažovateľke ako žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Zároveň priznal aj štátu proti sťažovateľke nárok na náhradu trov konania.

4. V súlade s § 262 ods. 2 CSP rozhodol okresný súd uznesením č. k. 7 C 136/2006-427 z 24. mája 2018 vydaným vyšším súdnym úradníkom (ďalej len „uznesenie vydané vyšším súdnym úradníkom“), ktorým uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a v odvolacom konaní vo výške 11 816,89 € (výrok I), zaplatiť štátu náhradu trov konania vo výške 847,27 € (výrok II) a zamietol žiadosť žalobcu o vrátenie súdneho poplatku vo výške 9 940 € za podané dovolanie (výrok III).

4.1 Proti výrokom I a III uznesenia okresného súdu vydaného vyšším súdnym úradníkom podal žalobca v súlade s § 239 ods. 1 CSP sťažnosť. O podanej sťažnosti žalobcu bez jej doručenia sťažovateľke rozhodol okresný súd napadnutým uznesením z 29. januára 2020 (právoplatným 17. februára 2020) vydaným sudkyňou tak, že zmenil výrok I uznesenia okresného súdu vydaného vyšším súdnym úradníkom a zaviazal sťažovateľku zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 16 978,96 € a sťažnosť žalobcu proti výroku III zamietol.

5. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla, že *„strany sporu môžu legitímne očakávať, že v rámci konania o sťažnosti budú dodržiavané základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vrátane zásad kontradiktórnosti konania a rovnosti strán, a teda že s obsahom sťažnosti budú minimálne oboznámené. Máme však za to, že má byť povinnosťou súdu, poskytnúť sporovej strane (ktorá to legitímne očakáva) aj primeranú lehotu na vyjadrenie sa k tejto sťažnosti, ak to považuje za potrebné.*

V danom prípade však sťažovateľ ako žalovaný, teda dokonca zaviazaná sporová strana na náhradu trov konania, nebol ani len oboznámený so skutočnosťou, že došlo zo strany žalobcu k podaniu sťažnosti proti Uzneseniu VSU, táto sťažnosť nebola sťažovateľovi zaslaná nielen na vyjadrenie, no ani len na vedomie, aby tak sám sťažovateľ mohol zvážiť, či považuje za vhodné a potrebné sa k predmetnej sťažnosti vyjadriť (resp. použiť prostriedky procesného útoku alebo obrany). To všetko napriek tomu, že uvedená sťažnosť mohla mať a aj mala zásadný vplyv na rozhodnutie súdu o výške nároku na náhradu trov konania a v nadväznosti na ktorú súd bez ďalšieho, na základe svojej úvahy zmenil Uznesenie VSU, a to v neprospech sťažovateľa.

Nie v ostatnom rade, okrem skutočnosti, že proti takémuto zmeňujúcemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie nie je prípustný žiaden riadny, no ani mimoriadny opravný prostriedok, teda strana, v neprospech ktorej bolo Napadnutým uznesením rozhodnuté, nemá už ex post možnosť sa brániť (jedinou jej možnosťou bola obrana pred vydaním Napadnutého uznesenia prípadným vyjadrením sa k sťažnosti), je dôležité spomenúť aj skutočnosť, že v konaní o sťažnosti je možné uvádzať aj nové skutočnosti a dôkazy, ktoré doposiaľ neboli predmetom konania na súde prvej inštancie. Aj táto skutočnosť má zásadný vplyv na priebeh sťažnostného konania a o to viac odôvodňuje záver, prečo by súd mal zaslať druhej sporovej strane sťažnosť proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka minimálne na vedomie, keďže sa v nej môžu vyskytnúť novoty, s ktorými sporová strana doposiaľ nemusela byť vôbec oboznámená, aj keď povinnosť jej doručenia priamo nevyplýva z ustanovení Civilného sporového poriadku. Máme však za to, že táto povinnosť pramení práve zo základných zásad civilného sporového konania, a to zásady kontradiktórnosti konania a rovnosti strán sporu, rovnosti zbraní.“

6. Sťažovateľka zároveň poukázala aj na to, že vzhľadom na skutočnosť, že okresný súd jej v rozpore s ustanoveniami Civilného sporového poriadku nedoručil sťažnosť žalobcu, nemala možnosť prezentovať svoje právne názory týkajúce sa priznaného nároku na náhradu súdneho poplatku za odvolacie konanie vo výške 4 970 € napadnutým uznesením, a to napriek tomu, že žalobca nebol v odvolacom konaní na základe ním podaného odvolania ani len v časti úspešný. Uvedené má nepochybne význam pre rozhodnutie súdu o podanej sťažnosti.

7. Vzhľadom na závažnosť veci sťažovateľka požiadala o odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu vydaného sudkyňou z 29. januára 2020 v spojení s uznesením okresného súdu vydaným vyšším súdnym úradníkom z 24. mája 2018, ktorý odôvodnila tým, že *„na základe týchto rozhodnutí, ktoré už nadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť je sťažovateľ povinný uhradiť žalobcovi pomerne vysokú sumu náhrady trov konania. Ak však Ústavný súd SR predmetnej sťažnosti sťažovateľa vyhovie a rozhodne o zrušení Napadnutého uznesenia, dôjde k situácii, že žalobca sa na úkor sťažovateľa bezdôvodne obohatí, pričom nie je možné garantovať, že žalobca sťažovateľovi plnenie vráti. Z uvedeného dôvodu je možné dôvodne tvrdiť, že na strane sťažovateľa v prípade úhrady trov konania hrozí vznik závažnej ujmy (poznáme, že Napadnutým uznesením sa zvýšila povinnosť sťažovateľa na náhradu trov konania o viac ako 5000,-EUR), pričom zároveň takýto odklad nebude v rozpore so žiadnym verejným záujmom.“*

8. Na podklade uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie sťažovateľkou označených práv napadnutým uznesením okresného súdu, napadnuté uznesenie zruší, vec vráti na ďalšie konanie a sťažovateľke prizná náhradu trov konania.

II.

Predbežné prerokovanie návrhu a odklad vykonateľnosti

9. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

13. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrh na začatie konania neodmietne, prijme ho na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

14. Ústavný súd konštatuje, že podanie sťažovateľky možno kvalifikovať ako ústavnú sťažnosť v zmysle čl. 127 ústavy v spojení s § 42 ods. 2 písm. f), § 122 a nasl. zákona o ústavnom súde.

15. Ústavnú sťažnosť sťažovateľky ústavný súd predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

16. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľky obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

17. Ústavný súd zistil, že sú splnené všetky ústavné a zákonné predpoklady na prijatie ústavnej sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie, pričom otázku opodstatnenosti tvrdení v nej obsiahnutých treba posúdiť v konaní vo veci samej, a preto ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu. V konaní o prijatej ústavnej sťažnosti ústavný súd následne rozhodne aj o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v petite.

18. Podľa § 129 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak by právnymi následkami napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu hrozila závažná ujma a odloženie vykonateľnosti nie je v rozpore s verejným záujmom.

19. V danom prípade vzhľadom na charakter a závažnosť problematiky a možnej ujmy pri realizácii napadnutého uznesenia okresného súdu v neprospech sťažovateľky ústavný súd vyhovel jej návrhu a odložil vykonateľnosť rozhodnutia tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto uznesenia.

20. Rozhodnutie vo veci odloženia vykonateľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu neprejudikuje meritórny záver ústavného súdu vo veci ústavnej sťažnosti sťažovateľky.

21. V súlade s § 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia zaniká najneskoršie právoplatnosťou rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej, ak ústavný súd nerozhodne o jeho skoršom zrušení.

22. Podľa § 131 ods. 2 zákona o ústavnom súde odklad vykonateľnosti môže ústavný súd zrušiť aj bez návrhu, ak sa v priebehu konania ukáže, že pominuli dôvody, pre ktoré sa nariadil, alebo sa ukáže, že tieto dôvody vôbec neboli dané.

23. Vzhľadom na už uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokových častí tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. januára 2021

Libor Duľa
predseda senátu